

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Svk/14/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200409
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Berthotyová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:7020200409.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Združenie domových samospráv, o. z., so sídlom Rovniankova č. 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, právne zastúpený: Tkáč & Partners, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, 041 26 Košice, za účasti ďalších účastníkov konania: 1./ Mestská časť Košice - Sídlisko KVP, Trieda KVP č. 1, 040 23 Košice, (tiež aj žiadateľ), 2./ Nádej pre Sad Janka Kráľa, občianske združenie, IČO: 37 928 074, so sídlom Švabinského 20, 851 01 Bratislava, 3./ Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny, Základná organizácia Košice 2013, IČO: 001 783 650 015, so sídlom Pokroku 7, 040 01 Košice, 4./ Občianske združenie NUFIA č. 4089, P. O. BOX N-24, 040 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP3-2020/022792/HLU zo dňa 07.04.2020, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-8S/87/2020-79 zo dňa 20. februára 2024, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky návrh na prerušenie kasačného konania zamietla.
- II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-8S/87/2020-79 zo dňa 20. februára 2024 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej aj „správny orgán prvého stupňa“) rozhodnutím č. OU-KE-OSZP3-2019/043884 zo dňa 06.12.2019 vydal súhlas Mestskej časti Košice - Sídlisko KVP (ako žiadateľovi) na výrub 1 kusu stromu, druh borovica, s obvodom kmeňa 118 cm, meraného vo výške 130 cm nad zemou, rastúceho na parcele registra „C“ č. XXXX, katastrálne územie E., X. - Y. X., vo vlastníctve Mesta Košice. Súčasne podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov určil bližšie podmienky vykonania výrubu a podľa § 48 ods. 1 uložil: a) náhradnú výstavbu v rozsahu 2 ks vzrastlých stromov, konkrétne 2 ks stromov druh jaseň štíhly (*Faxinus excelsior*) na pozemku reg. „C“ parc. č. XXXX, katastrálne územie E. s obvodom kmeňov minimálne 14 a 16 cm a výškou minimálne 2 m od zeme do 31.12.2021, v bodoch b) až d) uložil splnenie ďalších podmienok.
2. Žalovaný rozhodnutím č. OU-KE-OOP3-2020/022792/HLU zo dňa 07.04.2020 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie.
3. Žalovaný v rozhodnutí uviedol, že prvostupňový správny orgán nepochybil a v konaní postupoval v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoOPaK“) a Správnym poriadkom. Zistenia správneho orgánu prvého stupňa boli dôsledne zdokumentované, dostatočne posúdené a preukázané. Správny orgán prvého stupňa v konaní postupoval v úzkej súčinnosti so všetkými účastníkmi konania. Prvostupňový správny orgán udelil súhlas na výrub drevín podľa § 47 ods. 3 ZoOPaK a vykonávacej vyhlášky, teda súhlas na výrub drevín bol udelený po posúdení ekologických a estetických funkcií drevín, vplyvov na zdravie človeka a po

vyznačení drevín, určených na výrub. V súlade s § 48 ods. 1 ZoOPaK bola žiadateľovi uložená povinnosť adekvátnej náhradnej výsadby.

4. Žalovaný námietku, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa neobsahuje výpočet spoločenskej hodnoty drevín, podľa ktorej sa mala uplatniť náhradná výsadba drevín za vyrúbané dreviny vyhodnotil za neopodstatnenú, lebo žiadosť obsahovala všetky náležitosti podľa vykonávacej vyhlášky a podľa platných právnych predpisov. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje správnu úvahu, na základe ktorej dospel prvostupňový správny orgán k záveru, že ide o primeranú náhradnú výsadbu.

II. Konanie na správnom súde

5. Správnu žalobou zo dňa 03.06.2020 doručenu Krajskému súdu v Košiciach ako správneho súdu (ďalej aj „správny súd“) dňa 09.06.2020 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a vrátenia mu veci na ďalšie konanie.

6. Žalobca namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, absenciu výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí.

7. Správny súd napadnutým uznesením správnu žalobu odmietol podľa § 28 v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

8. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že správny orgán prvého stupňa vykonal v administratívnom konaní jedno ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou (dňa 25.09.2019). Žalobca sa ústneho pojednávania nezúčastnil, i keď bol o nich upovedomený. Ohliadka terénu potvrdila potrebu výrubu stromu, ktorý rástol v blízkosti obytného domu a koreňový systém zasahoval do žľabu na odvádzanie zrážkových vôd do kanalizácie, pri veternom počasí hrozí ulomenie konárov a tým následne nebezpečenstvo pre osoby, ktoré sa v blízkosti tohto stromu nachádzajú. Odporúčanie bolo vykonať výrub stromu v mimovegetačnom období a tiež pri výrube stromov žiadateľ zabezpečiť, aby nedošlo k ohrozeniu života, k poškodeniu okolitých objektov drevín a prostredia. O uvedenej ohliadke bola spísaná zápisnica. Správny orgán prvého stupňa oboznámil všetkých účastníkov konania, vrátane žalobcu, aby sa vyjadrili k podkladom na rozhodnutie. Vzhľadom na zistené skutočnosti, správny orgán prvého stupňa súhlas na výrub stromu vydal a žiadateľovi, uložil uskutočniť na svoje náklady náhradnú výsadbu v rozsahu 2 ks vzrastlých stromov, konkrétne 2 ks stromov druhu jaseň štíhly na pozemku žiadateľa v termíne do 31.12.2021. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa bolo následne potvrdené žalovaným, a to napadnutým rozhodnutím.

9. Správny súd konštatoval, že žalobca do administratívneho konania vstúpil a jeho názory boli hodnotené správnymi orgánmi. Povinnosť správnych orgánov oboch stupňov uviesť v rozhodnutiach, ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami žalobcu, tak bola splnená. Správny súd preto konštatoval, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa je správne a zákonné.

10. Správny súd uviedol, že neupiera žalobcovi (občianskemu združeniu, ktorého cieľom je chrániť životné prostredie) jeho aktivity súvisiace s ochranou a starostlivosťou o životné prostredie, avšak je nevyhnutné, aby tieto svoje aktivity uplatňoval žalobca efektívne, t. j. ak sa žalobca „skutočne úprimne, vážne a riadne“ snaží chrániť životné prostredie, a pritom len namieta procesný postup správnych orgánov a prejavuje nesúhlas s výškou spoločenskej hodnoty drevín resp. s postupom pri jej určení, nie je na mieste sa jeho námietkami zaoberať, pretože žalobca nejaví skutočný záujem o konkrétne konanie a jeho vstup do uvedeného administratívneho konania súd považuje za formalistický a bezúčelový. Vychádzajúc z administratívnych spisov, žalobca sa ústnych pojednávanií nezúčastňuje, do administratívnych spisov nenahliada, nemá preto ani predstavu o stave predmetných stromov odsúhlasených na výrub ako ani o potrebe ich odstránenia. Žalobca tiež svojimi požiadavkami týkajúcimi sa napr. vyhotovenia kópie administratívnych spisov, neprimerane zaťažuje zamestnancov orgánov verejnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie, čím dochádza k stavu, že títo nemôžu (resp. môžu len obmedzene) vykonávať zákonom im určené povinnosti.

11. Správny súd uviedol, že pri posudzovaní, či dochádza v konkrétnom prípade k zneužitiu práva, je dôležitý aj obsah, resp. kvalita námietok žalobcu v konaní. Podľa názoru súdu sú námietky žalobcu koncipované príliš všeobecne, žiadne konkrétne a hodnoverné návrhy na vykonanie dôkazov žalobca neuvádza. Správneho súdu v podstate ani nie je zrejmé, čo je zmyslom námietok žalobcu.

12. Správny súd podotkol, že žalobca je v podobných konaniach, týkajúcich sa výrubu drevín aktívny celoslovensky. Len na správny súd podal viac ako 30 žalôb. Za dôležitú je tiež považovať tú skutočnosť, že okrem žalobcu, žiadna odborná organizácia či iné odborne spôsobilé osoby v oblasti životného prostredia zúčastňujúce sa predmetných administratívnych konaní, k výrube uvedených drevín námietky nemajú.

13. Správny súd vyhodnotil postup žalobcu v predmetnej veci ako taký, ktorého účelom nie je reálna snaha dosiahnuť pre seba, resp. spoločnosť priaznivejší výsledok, ale ako taký, ktorým žalobca prejavuje bezúčelový nesúhlas s výsledkom konania a neprimerane zaťažuje povinné správne orgány, a teda výkonu práva bez vážnosti prejavenej vôle a bez racionálneho účelu, nie je možné priznať právnu ochranu.

14. Vychádzajúc z dôvodov vydania rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a následne napadnutého rozhodnutia v spojení s uplatnenými žalobnými bodmi, ktoré preukázateľne smerujú voči výrubu drevín, ktoré je potrebné odstrániť, správny súd uzavrel, že žalobca prostredníctvom podanej správnej žaloby zneužil svoje právo na prístup k správne súdu, čo vedie k záveru o šikanóznom charaktere podanej správnej žaloby. V súvislosti s prijatým záverom správny súd dôvodil, že žalobca podal správnu žalobu bez vážnosti resp. dôležitosti žalobných bodov, ktorými by namietal konkrétne skutočnosti týkajúce sa samotného napadnutého rozhodnutia v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa, pokiaľ ide o dôvod ich vydania.

15. Ohľadom splnenia podmienok pre postup podľa § 28 SSP správny súd poukázal na rozsudok kasačného súdu sp. zn. 7Svk/57/2022 zo dňa 16.08.2022, ktorým kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu v obdobnej veci. V predmetnom rozhodnutí kasačný súd podotkol, že: „Kasačný súd poukazuje na svoju aktuálnu judikatúru uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Svk/14/2021 z 23. februára 2022“.

16. Správny súd dospel k záveru, že podaná správna žaloba má zjavne šikanóznym charakter a žalobca sa ňou snaží poškodiť žalovaného. Z uvedených dôvodov správny súd aplikujúc § 28 SSP v spojení s § 98 ods. 1 písm. h/ SSP správnu žalobu odmietol.

III. Konanie na kasačnom súde

17. Žalobca (sťažovateľ) podal proti napadnutému uzneseniu kasačnú sťažnosť z dôvodu, že správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a podanie bolo nezákonne odmietnuté § 440 ods. 1 písm. f), g) a j) SSP.

18. Kasačnú sťažnosť odôvodnil nasledovne:

- hodnotenie činnosti žalobcu v bode 37 rozsudku („Súd podotýka, že žalobca je v podobných konaniach, týkajúcich sa výrubu drevín aktívny celoslovensky. Len na správny súd podal viac ako 30 žalôb. Za dôležitú je tiež považovať tú skutočnosť, že okrem žalobcu, žiadna odborná organizácia či iné odborne spôsobilé osoby v oblasti životného prostredia zúčastňujúce sa predmetných administratívnych konaní, k výrubu uvedených drevín námietky nemajú.“) považuje za diskriminačné,
- správny súd ignoroval charakteristiku žalobcu ako subjektu zainteresovanej verejnosti a odkláňa sa od nej v bode 38 rozsudku („Súd vyhodnotil postup žalobcu v predmetnej veci ako taký, ktorého účelom nie je reálna snaha dosiahnuť pre seba, resp. spoločnosť priaznivejší výsledok, ale ako taký, ktorým žalobca prejavuje bezúčelový nesúhlas s výsledkom konania a neprimerane zaťažuje povinné správne orgány, a teda výkonu práva bez vážnosti prejavenej vôle a bez racionálneho účelu, nie je možné priznať právnu ochranu,“ nie je zrejme na základe čoho správny súd takto rozhodol ani akými úvahami sa pritom riadil, preto nie je možné rozporovať toto tvrdenie,
- namietal porušenia práva na dobrú správu vecí verejných,
- deklarovaným dôvodom výrubu bola kolízia so stavbou a bezpečnosť. Ak by išlo o bezprostredné ohrozenie zdravia a bezpečnosti, potom by sa mal výrub realizovať aj bez povolenia, keďže sa tak nestalo, zjavne ohrozenie nebolo bezprostredné ani akútne. Bolo preto relevantné, aby bola vyhodnotená spoločenská hodnota drevín, lebo vďaka nej sa dalo overiť a skontrolovať vyhodnotenie voľnou úvahou žalovaného v rozhodnutí,
- požadovanie spoločenskej hodnoty nie je ani samoučelné ani zjavne bezdôvodné. Spoločenská hodnota je ekonomickým nástrojom ochrany drevín a je potrebné ho využívať ako pri rozhodovaní podľa § 47 o tom, či výrub vôbec povolí, ale aj podľa § 48 o náhradnej výsadbe. Tým, že ignoroval ustanovenie § 31 zákona o ochrane prírody (definujúce ekonomické nástroje ochrany životného prostredia), správny súd nedodrжал zásadu postupu a rozhodovania v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi so zohľadnením ich právnej sily,
- nie je zrejme ako správny súd dospel k záveru, že žalobca sa snaží poškodiť žalovaného,
- správny súd prijal rozhodnutie ako dôsledok zjavne diskriminačného partikulárneho prameňa práva vzťahujúceho sa výlučne na osobu žalobcu daného rozhodnutím NSS SR sp. zn. 6Svk/14/2022 a jeho zverejnením v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSS SR, uvedený judikát možno považovať za trestanie ZDS za to, že využíva Aarhuský dohovor, judikát bol prekonaný rozhodnutím NSS SR sp. zn. 5Svk/4/2023,

· správny súd nesprávne zamieňa ochranu právneho systému s ochranou kabinetného výkonu práva orgánmi verejnej moci, neuznáva práva zainteresovanej verejnosti na dobrú správu vecí verejných,
· pre vyššie uvedené dôvody sťažovateľ navrhol zrušiť napadnuté uznesenie správneho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP. Okrem toho žalobca navrhol, aby kasačný súd konanie prerušil a obrátil na SD EÚ s prejudiciálnymi otázkami ohľadom výkladu zneužitia práva v kontexte práv verejnosti vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru.

19. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s právnymi závermi správneho súdu v napadnutom uznesení a navrhol ju zamietnuť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

21. Spornou otázkou bolo posúdenie zákonnosti odmietnutia správnej žaloby správnym súdom v zmysle § 28 v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP z dôvodu, že sťažovateľ podanou žalobou zneužil svoje právo na prístup k súdu, čo viedlo správny súd k záveru o jej šikanóznom charaktere.

22. Kasačný súd poukazuje na to, že inštitút odmietnutia žaloby ustanovený v § 28 SSP musí byť aplikovaný ako výnimočný prostriedok ultima ratio a splnenie podmienok pre jeho aplikáciu musí byť vykladané reštriktívne a zároveň prísne individuálne tak, aby nebolo v neprípustnom rozsahu zasahované do práva na súdnu ochranu ustanoveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Správny súd preto musí aplikáciu tohto inštitútu starostlivo odôvodniť.

23. Kasačný súd tiež zdôrazňuje, že zákaz zneužitia práva je pravidlo vnútroštátneho práva, vrátane práva verejného, vyplývajúce z povahy Slovenskej republiky ako právneho štátu, v ktorom je možné a prípustné, ba niekedy i žiadúce odoprieť ochranu konaniu, ktoré právny poriadok a práva z neho plynúce vedome a zámerne využíva v rozpore s ich zmyslom a účelom (pozri v tomto smere rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 5Svk/18/2022 z 27. apríla 2023 a m. m. uznesenie rozšíreného senátu Nejvyššího správného soudu České republiky sp. zn. 1 As 70/2008 z 27. mája 2010, č. 2099/2010 Sb. NSS). Odmietnutie, resp. obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré vyplýva z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. (ďalej len „Ústava“) by však malo predstavovať výnimočnú až hraničnú možnosť odmietnuť poskytnutie ochrany právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej alebo právnickej osoby zo strany súdu, keď takýto postup bude závisieť výlučne od konkrétnych okolností prejednávanej veci. Pokiaľ správny súd takéto konanie žalobcu identifikuje, je jeho nevyhnutnou povinnosťou rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť spôsobom, ktorý nevzbudzuje dôvodné pochybnosti o ním prijatých záveroch v zmysle § 139 ods. 2 SSP.

24. Ako uvádza kasačný súd v rozhodnutí sp. zn. 5Svk/4/2023 zo dňa 27. októbra 2023

„Medzi odmietnutím správnej žaloby v zmysle § 28 v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP a jej zamietnutím ako nedôvodnej v zmysle § 190 SSP je tenká deliaca čiara. Na odmietnutie správnej žaloby bez ďalšieho nepostačuje, že sťažovateľ vedie na dotknutom súde niekoľko desiatok súdnych sporov, ako sa snažil naznačiť vo svojom rozhodnutí správny súd i v tu prejednávanej veci. Na uvedené sťažovateľ dôvodne poukazoval vo svojej kasačnej sťažnosti. Kasačný súd má rovnako tak za to, že absencia záujmu na ochrane životného prostredia nemôže bez ďalšieho spočívať ani v tom, že sťažovateľ uplatňuje opakovane totožné námietky vo viacerých súdnych sporoch, čím zapríčiňuje to, že jeho podania majú tzv. šablónovitý charakter. Kasačný súd ďalej zdôrazňuje, že pokiaľ má konajúci súd pochybnosti o šikanóznom konaní účastníka konania, napr. ak niektoré jeho námietky môžu vyznievať šikanózne a iné dosahujú „len mieru obvyčajnej“ nedôvodnosti, platí pravidlo „v pochybnostiach v prospech“, kedy by správny súd mal pristúpiť k meritórnemu prejednávaniu správnej žaloby, čím by sa vyhol riziku porušenia princípu odmietnutia spravodlivosti a zároveň by učinil zadosť materiálnemu naplneniu čl. 46 Ústavy (pozri v tomto smere rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 6Svk/14/2021 z 23. februára 2022, uverejnené ako judikát č. 14/2022 ZNSS). Správny súd musí mať vždy na pamäti, že inštitút odmietnutia žaloby pre jej šikanóznosť má povahu inštitútu ultima ratio.“

25. Je nepochybné, že ochrana realizácie žalobného práva zainteresovanej verejnosti, ktorou je aj sťažovateľ, sa v zmysle § 178 ods. 3 SSP poskytuje iba takému konaniu, ktorého účelom je skutočná ochrana životného prostredia. Ak však žalobca preukázateľne zohľadniac konkrétne okolnosti prípadu svojím konaním sleduje iný záujem, ako je ochrana životného prostredia, alebo ak predkladá také žalobné námietky, ktoré s predmetom konania v skutočnosti vôbec nesúvisia, a nie je možné z nich

dovodiť zrejmy účel spočívajúci v ochrane životného prostredia v konkrétne prejednávanej veci, je možné dospieť k záveru, že žalobca uplatňuje výkon svojho žalobného práva zneužívajúcim spôsobom.

26. Kasačný súd v tu prejednávanej veci má však za to, že žalobné body uvádzané sťažovateľom v správnej žalobe, ktorými namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, absenciu výpočtu spoločenskej hodnoty drevín, nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí sa nejavia ako námietky, ktoré by mali šikanóznym charakter. Preto sa kasačný súd nestotožňuje so záverom správneho súdu, že sťažovateľ uplatňoval výkon svojho žalobného práva zjavne zneužívajúcim spôsobom a naplňal by tým znaky konania, ktoré kasačný súd uviedol vyššie.

27. Kľúčovou námietkou, ktorú sťažovateľ uplatňoval v administratívnom ako aj v súdnom konaní, bola absencia výpočtu spoločenskej hodnoty drevín v prvostupňovom rozhodnutí, keď správny orgán prvého stupňa nezodôvodnil, akým spôsobom zohľadnil spoločenskú hodnotu drevín pri rozhodovaní o náhradnej výsadbe, čím rozhodnutie podľa sťažovateľa nespĺňa náležitosti v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

28. Takúto námietku uplatnil žalobca už v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, pričom žalovaný k uvedenej námietke uviedol, že rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa neobsahuje výpočet spoločenskej hodnoty drevín, podľa ktorej sa mala uplatniť náhradná výsadba drevín za vyrúbané dreviny vyhodnotil za neopodstatnenú, lebo žiadosť obsahovala všetky náležitosti podľa vykonávacej vyhlášky a podľa platných právnych predpisov. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje správnu úvahu, na základe ktorej dospel prvostupňový správny orgán k záveru, že ide o primeranú náhradnú výsadbu.

29. Podľa kasačného súdu takto koncipovaná námietka sťažovateľa má vecný súvis s posudzovaným predmetom konania, ktorým bolo vydanie súhlasu na výrub drevín v zmysle § 47 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. a navyše vzhľadom na ustanovenie § 48 ods. 1 v spojení s § 95 ods. 1 a ods. 3 cit. zák. má i svoje relevantné opodstatnenie. Kasačný súd sa nestotožňuje so záverom správneho súdu, že sťažovateľom zvolená formulácia predmetnej námietky je príliš všeobecná, resp. že zvyšné námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil v správnej žalobe boli koncipované tak široko, že by ich uplatnenie nemalo zmysel, prípadne relevanciu k prejednávanej veci.

30. Pozornosti kasačného súdu neušlo, že hoci správny súd žalobu odmietol, v bode 31 napadnutého rozhodnutia konštatuje, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa je správne a zákonné. Nie je preto zrejme ako dospel k záveru o zákonnosti a správnosti rozhodnutia, keď žalobou napadnuté rozhodnutia nepreskúmaval.

31. Vzhľadom na dôvody napadnutého rozhodnutia v bode 40, ktorými správny súd objasňuje, prečo považuje prijatý záver o šikanóznom charaktere podanej žaloby za dôvodný (žaloba bez vážnosti, resp. dôležitosti žalobných bodov, nijaký iný subjekt nenapáda rozhodnutie preskúmané v danom konaní, žalobca je v podobných konaniach, týkajúcich sa výrubu drevín aktívny celoslovensky, len na správny súd podal viac ako 30 žalôb), takéto odôvodnenie nie je postačujúce a kasačný súd má za to, že v prejednávanej veci sa správny súd dostatočným spôsobom nevysporiadal s konkrétnymi okolnosťami, pre ktoré sa rozhodol správnu žalobu odmietnuť z dôvodu podľa § 28 v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP, a tým uprieť sťažovateľovi právo na prístup k súdu v zmysle čl. 46 Ústavy.

32. S ohľadom na žalobcom uplatnené námietky by mal správny súd v ďalšom konaní zvážiť najmä posúdenie ustanovení § 48 ods. 1 v spojení s § 95 ods. 1 a ods. 3 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z., t. j. za akých špecifických okolností sa pri povolenom výrube uplatňuje určenie spoločenskej hodnoty vybraných druhov drevín v zmysle citovanej právnej úpravy. Kasačný súd záverom upriamuje pozornosť správneho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) sp. zn. 3Sžk/54/2019 z 12. februára 2020, v ktorom sa Najvyšší súd už vyjadril k náležitosti výpočtu spoločenskej hodnoty ako podkladu pri rozhodovaní o povolení výrubu drevín a ktoré môže byť v určitom smere relevantné pre správny súd pri rozhodovaní v ďalšom konaní.

33. V súvislosti s návrhom sťažovateľa na podanie prejudiciálnych otázok, kasačný súd uvádza, že podľa čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (ďalej len „ZF EÚ“) platí, že ak sa otázka výkladu zmlúv podľa ods. 1 položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor. Proti rozhodnutiu kasačného súdu nie je prípustný opravný prostriedok okrem ústavnej sťažnosti, a preto sa naň vzťahuje táto povinnosť (rozsudok Súdneho dvora Križan a i. z 15. januára 2013, C-416/10, bod 72). Judikatúra Súdneho dvora však z nej pripúšťa tri výnimky, keď: a) nastolená otázka nie je relevantná, b) predmetné ustanovenie práva Únie už bolo predmetom výkladu zo strany Súdneho dvora (acte éclairé), alebo c) správne uplatnenie práva Únie je tak jasné, že tu nie je priestor na žiadne rozumné pochybnosti (acte clair). Povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor s otázkami práva Únie, ktoré žiadal sťažovateľ navrhovanými prejudiciálnymi otázkami vyriešiť, výkladom vnútroštátneho práva, ktorým kasačný súd vyhovel kasačnej sťažnosti sťažovateľa, odpadla. V prejednávanej veci tak

posúdenie nastolených otázok sťažovateľom stratilo svoju relevanciu, čím kasačný súd dospel k záveru, že je splnená výnimka z povinnosti v zmysle čl. 267 ods. 3 ZF EÚ (pozri najmä rozsudok Súdneho dvora Consorzio Italian Management a Catania Multiservizi zo 6. októbra 2021, C-561/19, bod 33 a 35).

V. Záver

34. Na základe uvedených skutočností dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je dôvodná a napadnuté uznesenie správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Kasačný súd preto podľa § 462 ods. 1 SSP uznesenie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

35. Návrh sťažovateľa na prerušenie konania kasačný súd v zmysle § 100 ods. 1 písm. c) SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP a § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok zamietol.

36. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne v ďalšom konaní správny súd (§ 467 ods. 3 SSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0. Argument správneho súdu, že nijaký iný subjekt nenapáda rozhodnutie preskúmané v danom konaní a že žalobca podal na správny súd 30 žalôb, nie je dostatočný na aplikáciu inštitútu ultima ratio upraveného v § 28 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.